

Úprava plateb v systému odpadového hospodářství obce Třebotov

2. veřejná diskuze

Odpadový výbor

František Brych

Jana Sladká Hyklová

Alice Rahmanová

Cíl dnešní diskuze

- Seznámení s aktuálním stavem OH
- Seznámení s výhledem na rok 2024
- Diskuze nad návrhem nového systému plateb

Základní pojmy

- Door-to-door systém – systém svážení odpadu od domu
- Door-to-door není MESOH
- Řešíme pouze aktuální stav a budoucnost! Dnešní diskuze není o tom, jestli se v minulosti něco udělalo dobře nebo špatně.

Použité zkratky

- SKO – směsný komunální odpad
- OH – odpadové hospodářství
- BIO TS – svoz bioodpadu zajišťovaný technickými službami obce Třebotov
- PAP – papír

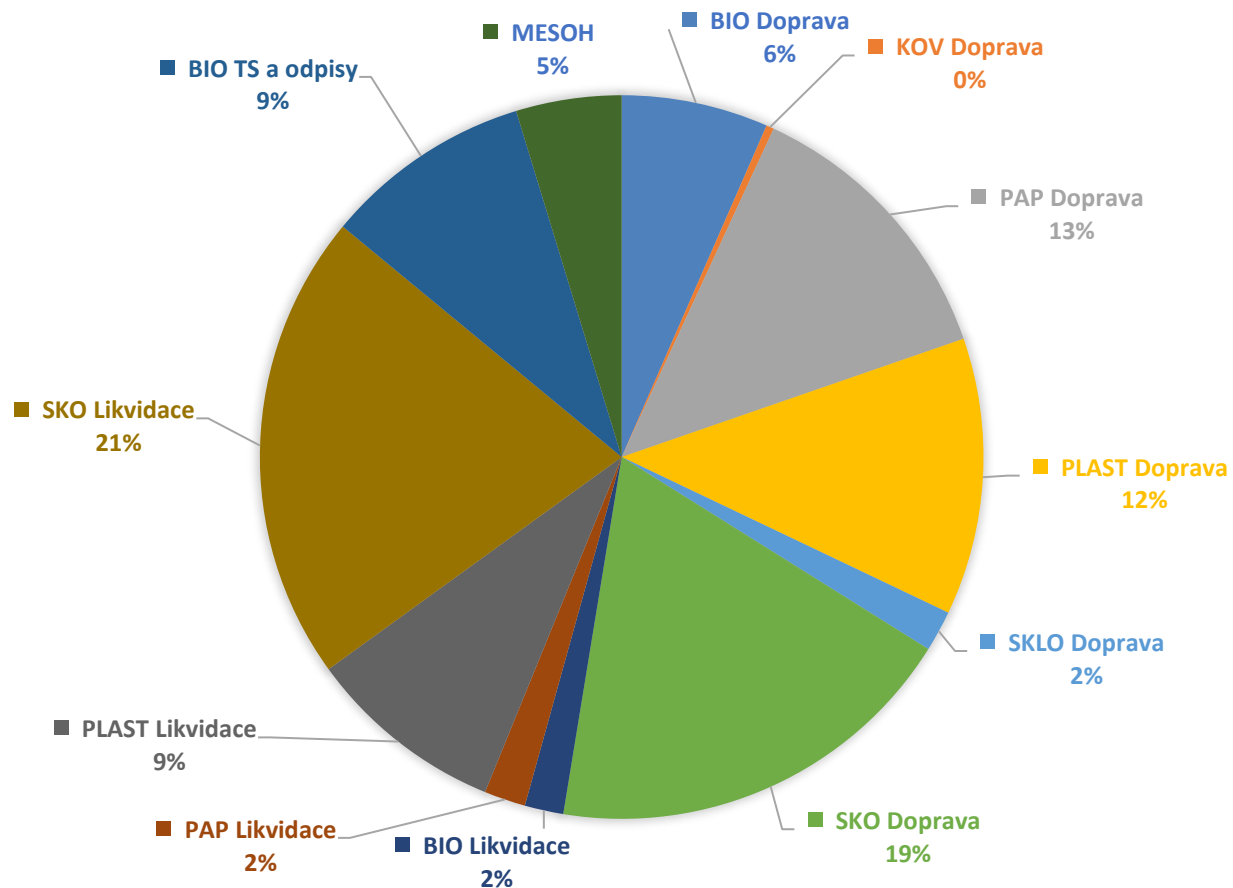
- EKO-KOM – společnost provozující celorepublikový systém, který zajišťuje zpětný odběr a využití odpadů z obalů. EKO-KOM vyplácí odměny obcím za separovaný odpad

Proč door-to-door systém?

- Vyšší míra vytříděnosti odpadů => snižování SKO
- Menší znečištění tříděných odpadů
- Snížení frekvence svozů

Výdaje za rok 2023

ROZDĚLENÍ NÁKLADŮ NA OH TŘEBOTOV 2023

Výdaje za 9. - 12. měsíc dopočteny na základě průměrných tun odpadu a aktuálních cen.

Kategorie	Doprava / Ostatní	Likvidace	Celkový součet
BIO	167 009 Kč	44 040 Kč	211 049 Kč
BIO TS	236 679 Kč	0 Kč	236 679 Kč
KOV	8 694 Kč	0 Kč	8 694 Kč
PAP	325 878 Kč	47 070 Kč	372 948 Kč
PLAST	315 212 Kč	225 674 Kč	540 886 Kč
SKLO	46 518 Kč	0 Kč	46 518 Kč
MESOH	120 000 Kč	0 Kč	120 000 Kč
SKO	475 623 Kč	533 850 Kč	1 009 473 Kč
Celkový součet	1 695 613 Kč	850 634 Kč	2 546 247 Kč

Příjmy za rok 2023

Platby od občanů: 1 501 861 Kč
Odměny EKO-KOM: 350 499 Kč
Celkem příjmy: 1 852 360 Kč

Celkem výdaje 2023: 2 546 247 Kč

Rozdíl: - 693 887 Kč

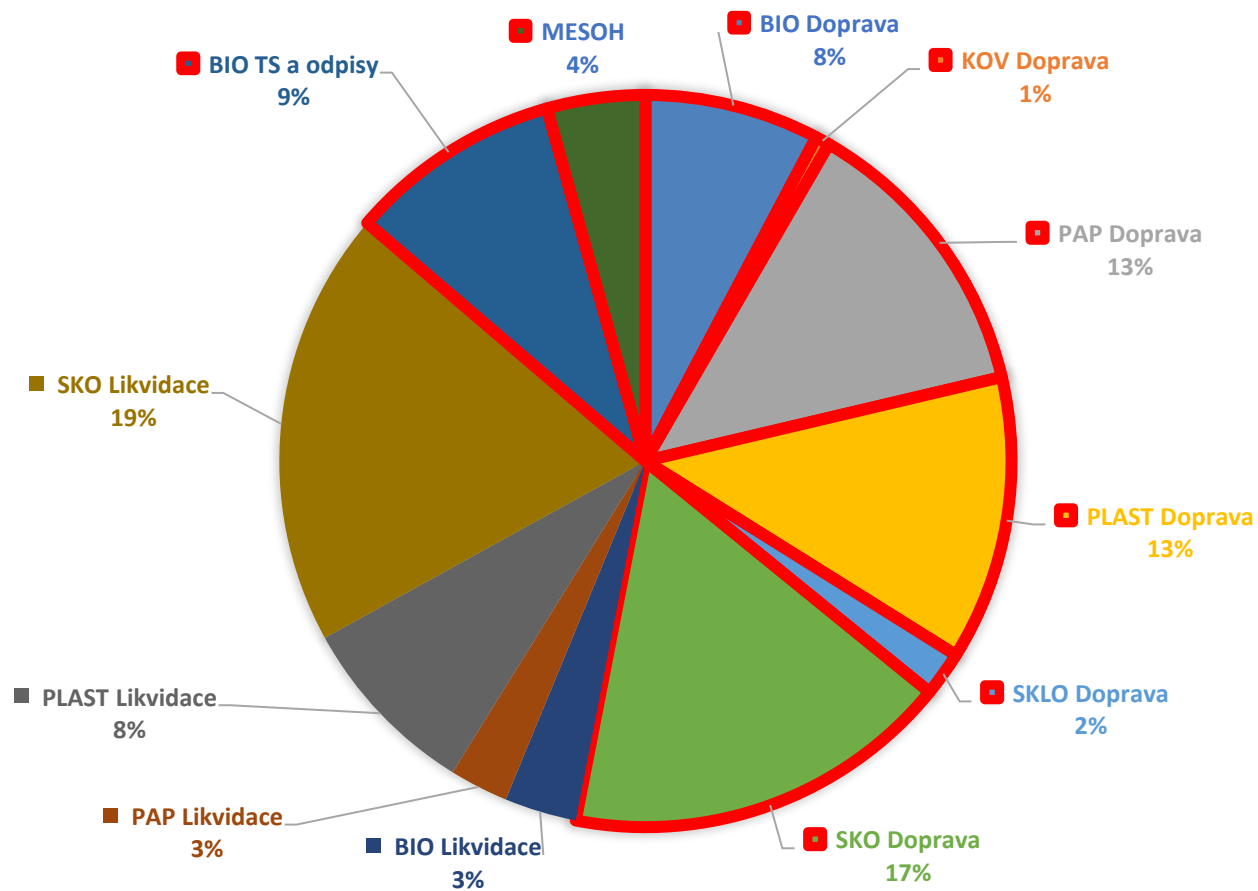
- Náklady na dopravu se zvýšily v průměru o 34 %!
- Náklady na zpracování plastu o 20 %
- Náklady na likvidaci papíru se zvýšil o 210%
- Náklady na likvidaci bio odpadu o 38 %
- Náklady na likvidaci SKO o 36 % (zákonný poplatek obci zůstal neměnný)

Odhad z března 2023

Odhadované náklady a příjmy na rok 2023	
Celkové náklady (odhad)	2 234 316 Kč
Příjmy od EKO-KOM (odhad)	307 784 Kč
Příjmy z poplatků od obyvatel	1 500 230 Kč
Obec doplatí	426 302 Kč

Výdaje 2024 – výhled

ROZDĚLENÍ NÁKLADŮ NA OH TŘEBOTOV 2023

Množství SKO, plast, papír, sklo – stejné jako 2023
Množství bio (popelnice) navýšeno o 100 %
Bio TS navýšeno o 10 % (mzdy, náklady)

Kategorie	Doprava / Ostatní	Likvidace	Celkový součet
BIO	213 935 Kč	88 080 Kč	302 015 Kč
BIO TS	260 347 Kč	45 000 Kč	305 347 Kč
KOV	17 388 Kč	- Kč	17 388 Kč
PAP	358 843 Kč	71 923 Kč	430 766 Kč
PLAST	348 177 Kč	225 674 Kč	573 851 Kč
SKLO	54 740 Kč	- Kč	54 740 Kč
MESOH	120 000 Kč	- Kč	120 000 Kč
SKO	475 623 Kč	533 850 Kč	1 009 473 Kč
Celkový součet	1 849 052 Kč	964 527 Kč	2 813 580 Kč

Příjmy za rok 2024 – výhled při zachování MESOHu

Platby od občanů při zachování EKO-BODU 10 Kč:

1 373 340 Kč

Odměny od EKO-KOMu: **385 548 Kč (navýšení o 10 %)**

Celkem příjmy: **1 758 888 Kč**

Celkem výdaje 2024: **2 813 580 Kč**

Rozdíl: **- 1 054 692 Kč**

Výše EKO-BODU	Sleva pro kategorii 20-30 EKO BODU	Celkem sleva	Celkem příjem	Doplatek obce
10 Kč	200 - 300 Kč	629 460 Kč	1 373 340 Kč	1 054 692 Kč
9 Kč	180 - 270 Kč	566 514 Kč	1 436 286 Kč	991 746 Kč
8 Kč	160 - 240 Kč	503 568 Kč	1 499 232 Kč	928 800 Kč
7 Kč	140 - 210 Kč	440 622 Kč	1 562 178 Kč	865 854 Kč
6 Kč	120 - 180 Kč	377 676 Kč	1 625 124 Kč	802 908 Kč
5 Kč	100 - 150 Kč	314 730 Kč	1 688 070 Kč	739 962 Kč
4 Kč	80 - 120 Kč	251 784 Kč	1 751 016 Kč	677 016 Kč
3 Kč	60 - 90 Kč	188 838 Kč	1 813 962 Kč	614 070 Kč
2 Kč	40 - 60 Kč	125 892 Kč	1 876 908 Kč	551 124 Kč
1 Kč	20 - 30 Kč	62 946 Kč	1 939 854 Kč	488 178 Kč

MESOH – proč ne?

- Systém je složitý na pochopení – mnoho lidí nechápe jeho princip
- Netransparentní – není jasné, při jakém množství odpadu vzniká nárok na slevu
- Náklady na provoz systému
- Nutnost vyrábění štítků
- Administrativní náročnost
- Nejedná se o systém zaplatit za to, co vyhodíš
- Při snižování ceny za EKO bod se snižuje „motivace“

Počet svozů tříděný (rok)	Počet svozů směsný (rok)	EKO bod		Platba za osobu MESOH	Platba celkem MESOH
		EKO body / osoba	stanoviste		
14	11	60,85	243,4	592 Kč	2 366 Kč
15	11	36,4	72,8	836 Kč	1 672 Kč
15	11	33,1	66,2	869 Kč	1 738 Kč
14	11	29,7	59,4	903 Kč	1 806 Kč
11	12	45,31	135,93	747 Kč	2 241 Kč
16	12	34	34	860 Kč	860 Kč
13	12	32,5	65	875 Kč	1 750 Kč
14	13	28	28	920 Kč	920 Kč
12	16	32,26	96,78	877 Kč	2 632 Kč
11	16	25,33	25,33	947 Kč	947 Kč
11	16	15,25	30,5	1 048 Kč	2 095 Kč
12	17	21,83	21,83	982 Kč	982 Kč
12	17	20,33	20,33	997 Kč	997 Kč
14	17	19	19	1 010 Kč	1 010 Kč

Návrh nového systému plateb

Místní poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci se základem poplatku dle kapacity soustředovacích prostředků na odpad

Postup: Zvolím si velikost nádoby a četnost svozů

Plánovaný poplatek – 1 Kč / litr

Výhody:

Systém plateb jednoduchý na pochopení

Motivační ve snižování SKO

Jednoduchý na administraci

Spravedlivý – platím za to, co vyhodím

Bez dodatečných nákladů pro obec

Konzultace systému proběhla:

Ministerstvo ŽP

EKO-KOM

Svozová společnost

Nezávislé konzultační firmy zabývající se OH

Velikost nádoby a četnost svozů	Roční poplatek (Kč / nemovitost)
110 l (1x za 2 týdny)	2 860 Kč
120 l (1x za 2 týdny)	3 120 Kč
240 l (1x za 2 týdny)	6 240 Kč
1100 l (1x za 2 týdny)	28 600 Kč
80 l (1x za 4 týdny)	1 040 Kč
110 l (1x za 4 týdny)	1 430 Kč
120 l (1x za 4 týdny)	1 560 Kč
240 l (1x za 4 týdny)	3 120 Kč
1100 l (1x za 4 týdny)	14 300 Kč

Návrh nového systému plateb – co se změní

Pro většinu obyvatel se nezmění nic, co se týká provozu – přistavování nádob a svozu jako takového

Místa, kam nezajede svozová technika, by už nadále nebyla obsluhována TS, ale přidají se zamykací kontejnery na tříděný odpad

Tříděný odpad bude i nadále možné odevzdávat v pytlích, ale až přijdou popelnice na tříděný odpad pořízené z dotace, nebude již obec dávat zdarma pytle.

Příjmy za rok 2024 – výhled při platbě z nemovitosti

Platby od občanů:	1 422 720 Kč
Odměny EKO-KOM:	385 548 Kč (navýšení o 10 %)
Celkem příjmy:	1 808 268 Kč

Snížení nákladů:	
MESOH	120 000 Kč
SKO likvidace	75 000 Kč

Celkem výdaje 2024:	2 618 580 Kč
Doplatek obce:	- 810 312 Kč

Strategie a vize OH Třebotov 2024 - 2029

Cílem obce je v první řadě dosáhnout zákonných limitů na množství ročně vyprodukovaného SKO na obyvatele, aby se nemuselo zbytečně doplácet za odpad vyprodukovaný nad tento limit.

Třebotov

2022 - 195,6 kg/obyvatel/rok

2023 - 177 kg/obyvatel/rok

[illegible]

Strategie a vize OH Třebotov 2024–2029

V první fázi chceme, aby veškerý odpad končil tam, kde má končit, to znamená, že se vytrídí z SKO co nejvíce složek, které lze vytrídit. Tomu napomůže obec tím, že dodá popelnice na tříděný odpad opatřené z dotace, a zároveň bude v rámci jednoho poplatku odvážet tyto komodity přímo od domu.

Ve druhé fázi, kdy se bude navyšovat podíl vytríděných složek odpadu a bude klesat množství SKO, se budeme snažit optimalizovat počty svozů. Jednou z možností je snížit například frekvenci svozu papíru 1x za 4 týdny.

Zároveň také budeme chtít snížit náklady na likvidaci bioodpadu, a to pokud možno prostřednictvím obecní kompostárny. Obec Třebotov uvažuje do budoucna o založení obecní kompostárny, zatím se jedná o dlouhodobý výhled. Také bychom byli rádi, kdyby se co nejvíce bioodpadu zpracovalo přímo u nemovitosti (komposty/kompostéry). Z hlediska nákladů by bylo také vhodné, kdyby obyvatelé využívali spíše hnědé popelnice než zelené kontejnery. Zelené kontejnery by se přistavovaly jen na jaře a na podzim, kdy je produkce bioodpadu ze zahrad největší (toto je ještě v jednání).

Kroky k dosažení cílů

Konec roku 2023

- Příprava nové vyhlášky zahrnující poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci na základě objednané kapacity „soustředěvaných prostředků“ (nádob, pytlů) pro nemovitost v litrech
- Výpověď systému MESOH
- Příprava interních procesů na nový systém plateb
- Úprava webu odpadového hospodářství obce – online registrace nádob

Rok 2024

- Kampaň na podporu třídění, vzdělávání obyvatel
- Získání a rozdělení popelnic na plast, papír a bioodpad z podané dotace z roku 2022 (popelnice již budou pravděpodobně načipované)
- Navýšení počtu kontejnerů na sběr kovů a skla
- Zrušení pytlů na tříděný odpad zdarma
- Monitoring a analýza dat od svozové služby

Kroky k dosažení cílů

Rok 2025

- Důkladná analýza skladby odpadů (vysypání svozového vozu)
- Na základě výsledků skladby odpadů provést opatření
- Vzdělávání obyvatel

Rok 2026

- Zredukování počtu zelených kontejnerů
- Monitoring a analýza dat od svozové služby
- Vzdělávání obyvatel

Rok 2027–2029

- Důkladná analýza skladby odpadů (vysypání svozového vozu)
- Monitoring a analýza dat od svozové služby
- Případné úpravy dle zjištěných dat
- Vzdělávání obyvatel

Čipování - výhody

Svozová společnost má přehled o nádobách a jejich umístění – ideální stav je, když posádka svozového vozu vidí na tabletu, které popelnice jsou ještě nevyvezené.

Když bude měsíční vývoz v celé ulici, svozová firma to uvidí a nemusí tam ve 14denním intervalu ani zajíždět. To pro obec představuje úsporu, neboť platí svozové firmě za čas strávený v obci.

Kontrola odpadu – pokud budou nádoby vykazovat nezvyklou hmotnost odpadu, může například svozová firma odhalit, že někdo vyhazuje stavební odpad do nádoby na SKO, ale i např. SKO do nádoby na plast či papír.

Proč nevážit na kila?

Vážení odpadu na kg, ačkoliv se zdá jako nejlepší a nejférovější způsob, naráží na několik nedostatků:

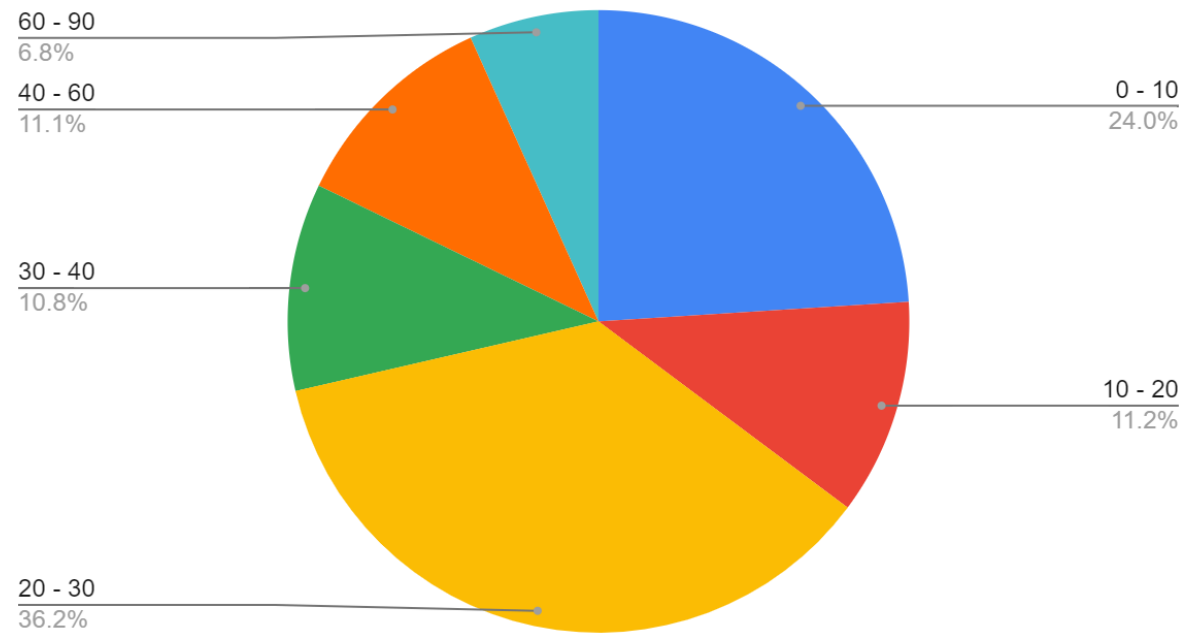
1) Tříděný odpad – tříděný odpad je jednou z největších položek v OH. Při systému vážení SKO na kilogramy se těžko do ceny promítne právě tato položka. Je potřeba si uvědomit, že obyvatel má k dispozici všechny popelnice přímo před domem a několikrát do roka je zajištěn svoz objemného odpadu. To vše za poplatek za svoz SKO.

2) Lidský faktor – z obcí, kde tento systém měli (nyní už nemají) víme, že lidé jsou schopni popelnice vážit a následně reklamovat rozdíly, což je samozřejmě oprávněné, ale těžko se vše prokazuje a narůstá tím administrativa. Museli bychom navíc opatřit aplikaci (typu MESOH), do níž by se svezená kila zaznamenávala, která by ale neměla žádný další smysl a ve výsledku by sloužila pouze několika málo jednotlivcům k reklamacím.

3) Svozová technika není stoprocentní, a pokud dojde k poruše vážicího zařízení, nastává problém. Také dochází k nepřesnostem kvůli odchýlkám, což se lidem také těžko vysvětluje.

Četnost EKO bodů na stanovištích

Četnost EKO bodů na stanovištích

Rozmezí EKO bodů	Počet stanovišť
0 - 10	167
10 - 20	78
20 - 30	252
30 - 40	75
40 - 60	77
60 - 90	47
Celkový součet	696

Náklady – průměrné z roku 2023 (leden – červenec)

	Náklad na svoz - 1 popelnice/pytel
SKO	49 Kč
PAP	61 Kč
PLAST	32 Kč

	Náklad na likvidaci 1 kg
SKO	1,95 Kč
PAP	2 Kč
PLAST	4,8 Kč

	Objemová hmotnost		
	Objemová hmotnost	120 l [kg]	240 l [kg]
SKO	120 - 160 kg/m ³	14,4 – 19,2	28,8 – 38,4
PAP	30 - 56 kg/m ³	3,6 – 6,7	7,2 – 13,4
PLAST	16 - 35 kg/m ³	1,9 – 4,2	3,8 – 8,4

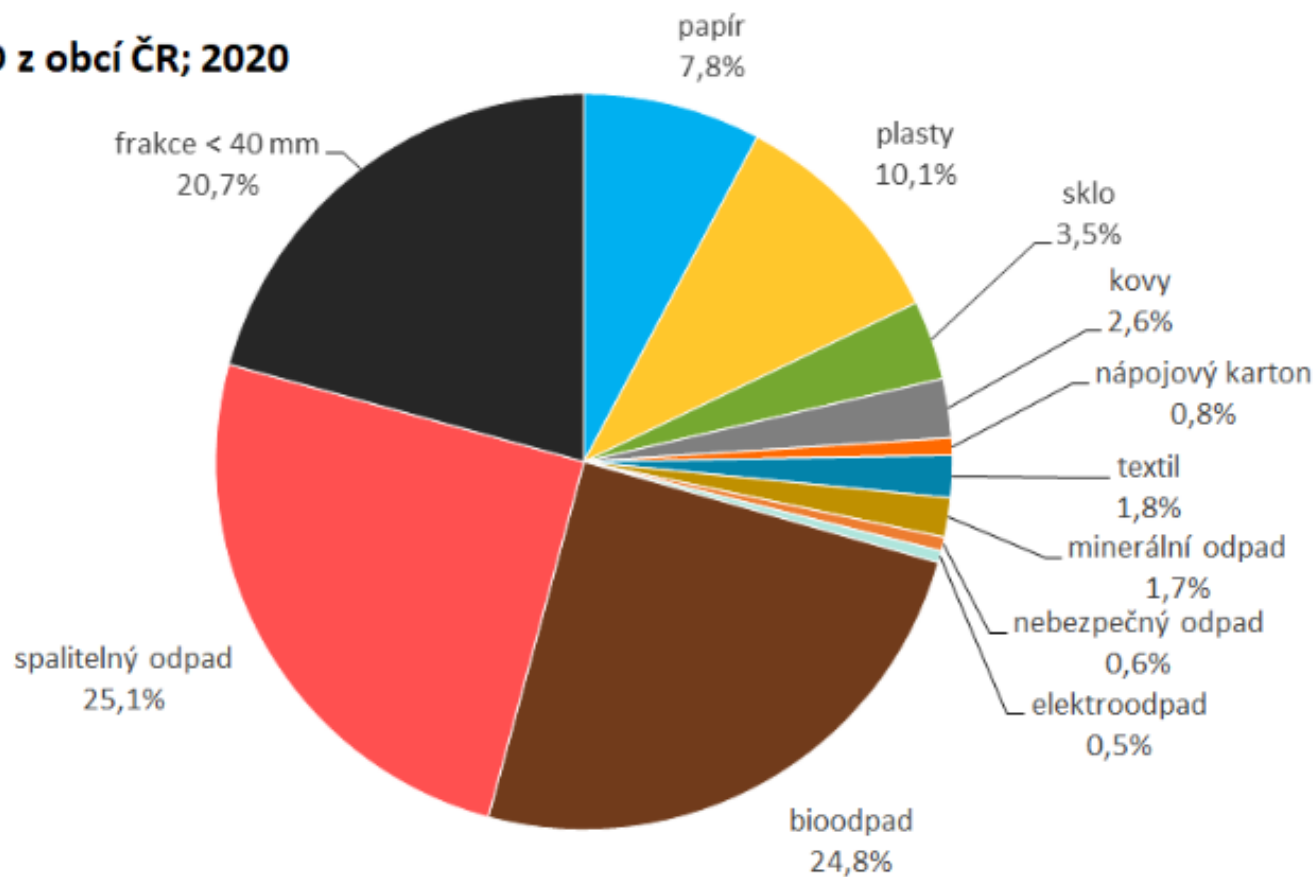
1 osoba – průměrné svozy a náklady kategorie 40 – 90 EKO bodů

	Průměrný počet svozů	Náklad svoz	Náklad na likvidaci 120l nádoby	Celkem
SKO	3.6	49	32.76	294.336
Tříděný	9.76	46.5		453.84
				748.176

Spravedlivý systém?

- Systém nikdy nebude spravedlivý ke všem.
- Každý obyvatel má v určité životní fázi jiné potřeby.
- Je potřeba si uvědomit a připustit, že se svět netočí jen kolem mě:
 - „ale já mám teď velkou slevu“
 - „ale já nevyužívám bio kontejnery“
 - „ale já neprodukuji plast“
 - „ale já mám děti“
 - „ale já sem jezdím 1x za rok“
 - atd...
- Ideálem tohoto systému je domácnost, která naplní všechny své popelnice maximálně jedenkrát měsíčně. Ta bude platit nejméně, a zároveň nebude pro odpadový systém zátěží.

Skladba SKO z obcí ČR; 2020
[% hm.]

Zdroj: EKO-KOM

Frakce < 40 mm je veškerý odpad, který propadne při třídění sítím jehož velikost oka je 40mm. Tento odpad se netřídí.

látková skupina	sídlištní zástavba			venkovská zástavba		
	ar. průměr [% hm.]	medián [% hm.]	sm. odch. [% hm.]	ar. průměr [% hm.]	medián [% hm.]	sm. odch. [% hm.]
bioodpad	25,7	25,3	8,2	22,7	21,4	9,0
z domácností	22,3	21,2	7,8	16,7	15,5	8,0
ze zahrad	3,5	1,9	4,1	6,0	4,1	5,8

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

„Pro snížení produkce SKO je bioodpad jednou z klíčových komodit. Detailní skladbu bioodpadu z SKO ukazuje Tabulka č. 2. Pro účely rozborů dělíme bioodpad na ten z domácností (zbytky vařené stravy, prošlé potraviny, odkrojky ze zeleniny a ovoce, maso, kosti,...) a bioodpad ze zahrad, kam řadíme trávu, listí, veškeré zbytky rostlinného původu (i pokojových rostlin, truhlíků a balkonové zeleně), starou zeminu apod. Jak je z tabulky patrné, v SKO z obou typů zástaveb končí převážně odpad z domácnosti. Bioodpad ze zahrad tvoří jen 13,5 % hm. z celkového množství bioodpadu ze sídlištní zástavby a 26,5 % hm. ze zástavby venkovské.“

Zdroj: EKO-KOM

Děkuji za pozornost